

Bohoslužby v Zábřehu 25.prosince 2022

J 1,1-18

Milé sestry, milí bratři, tak jsme se dočkali. Radujeme se společně z příchodu našeho Spasitele. Je celkem logické, že s touto radostí jsme přišli sem do tohoto shromáždění. Vždyť právě zde nalezneme mnoho dalších lidí, kteří příchod Páně prožívají naprosto stejně. A zde také můžeme pocítit, jak se nás dotýká slovo Písma, jak nás naplňuje jeho poetičnost. Třeba jako je tomu u prologu Janova evangelia. Tento text vás přenesení do jiného světa, můžete úplně vidět, jak se pomalu rozednívá, jak z temnoty nejistoty přichází světlo, které zahřívá někde u srdce, plní člověka pokojem.

Ten úvod o světle je nádherný, hlavně to ujištění, jak svítí a tma ho nemůže pohltit. Temnoty si jistě užíváme bohatě. Je mnoho věcí, které nás jako temnota obklopují, máme z nich strach. Jako děti jsme se báli, že v té tmě kolem jsou někde strašidla, něco zlého, co nám může ublížit. Jistě, jako dospělí jsme odvážnější, ale přesto je pro nás pohled do temnoty spojen s čímsi nejistým, vzbuzuje respekt. Vždyť temnota pohltí všechno možné. A co teprve taková ta obrazná temnota vyjádřená pocitem prázdna, který se nás zmocní v souvislosti s různými událostmi, nebo třeba jen při výhledu do budoucnosti. Ze zkušenosti většinou víme, že temnota je přirozenější, není izolovaná uprostřed světla, ale spíš naopak. Světlo se objevuje uprostřed temnoty, je jí ohraničené. A proto v ní přirozeně zase zaniká. Jenže nyní je zde něco, co vymyká této zkušenosti. Je zde slovo, které přináší život a tento život je světlem, které nezanikne v temnotě. Nedá se zhasnout, neztratí se, ale zůstane. Jak tomuto povzbudivému výroku rozumět? A o čem vlastně mluví?

Slovo, které pochází od Boha má velikou moc. Vždyť dle svědectví první knihy Bible všechno povstalo právě skrze Boží slovo. A Boží slovo je něco, nač můžeme spoléhat stále. Když Bůh něco řekne, stojí si za tím, nezruší to, nenechá vyšumět. Pokud bychom chtěli nějak definovat podmínky pro život, jistě by tam hrálo velkou roli mnoho faktorů. Jen si to vezměte, co všechno se muselo stát, co všechno muselo nějak sednout a vyjít, aby na této naší zemi vznikl život. Jenže tady slyšíme ještě jednu zcela zásadní podmínku života. Slovo, které je pevné, které se nemění, které buduje, tvoří. Takové slovo přináší pravý život. A my můžeme vidět, že tento život není nic jen tak prázdného, idealistického. Tento život se stává zřejmým, když přichází Ježíš, Boží Syn. V něm jsme mohli vidět člověka, který nejen spoléhal na Boží slovo, ale na jeho slovo se také dalo cele spolehnout. Vždyť nevede k ničení, k boření, ale buduje, vytváří něco dobrého. Když Ježíš mluví, cítí jeho posluchači, jak se v nich něco mění, jak se před nimi otvírá

výhled, který není přikryt mlhou nejistoty, ale je jasný, je v jasném světle. Ježíš je světlem, které žádná temnota nemůže pohltnout, protože dílo, které koná, není jen chvilkovou záležitostí, která na okamžik ozáří kousek prostoru kolem sebe. Je to něco pevného, co vydrží, i když si to do rukou vezmou různí prospěcháři a podvodníci. Je zde něco, čím se můžeme řídit, co nám pomáhá se orientovat. Ježíšův život ukazuje, jak daleko se dojít, když se člověk drží Božího slova, když na něj spoléhá. Jeho život je vlastně svědectvím střetu toho, kdo se slova drží a kdo ne. Střetu, který ukazuje, v kterém případě dochází k destrukci lidských práv, k potlačení spravedlnosti, k ničení života. Nejen toho biologického, ale i v širším slova smyslu, života jako pokojné existence. Když se slovo lidské stává vrtkavé, když slouží jako prostředek jen vlastního prospěchu, přestává být garantem jistoty, jako temnota přináší do lidského života nepokoj, protože člověk vlastně neví, čemu může věřit, o čem se se svou existencí může opřít.

Máme opravdu veliký důvod k radosti, když slyšíme a čteme o někom, kdo je jiný, kdo vytváří prostředí, ve kterém se nemusíme bát, strachovat událostí, které přijdou. Poetický prolog však nekončí tím, že přišlo světlo, které nemůže pohltnout žádná temnota. Mluví také o tom, že Bůh poslal svého svědka, aby vydal svědectví o tomto světle. To je důležité sdělení. Světlo, které ukazuje k životu, to se neobjevuje jen tak zčista jasna. Žádná svíce přeci není samozapalovací. Vždy ji musí někdo zapálit. Proto Bůh posílá své svědky, aby zapalovali toto světlo, které září do temnoty.

Když se rozhlédneme kolem sebe, najdeme mnoho lidí s nějakou životní filosofií. Skoro každý má nějaký recept na život, představu jak jej prožít co nejlépe. O filosofiích se dá krásně dohadovat, vést dlouhé rozhovory. Kolik jen slov padne, když se hledá pravda. Do všeobecné debaty můžeme také přispět tím, co si o které otázce myslíme, tím, jak by co mohlo fungovat. Ostatně, soustředíme se často na Ježíšovo učení, snažíme se, aby bylo co nejčistší, co nejvěrnější svému základu v Bibli. Je to svým způsobem důležité. Je třeba hlídat, co o Ježíši vyznáváme, vědět, do jakého kontextu zařadit jeho různá slova. Jenže samotné ovládnutí učení o Ježíši z nás ještě neudělá jeho učedníky.

Během studií na průmyslovce jsme se zabývali barevnými televizemi. Po pár týdnech jsem věděl dobře, jak to všechno funguje, jaký je princip toho, že se na monitoru vytvoří barevný obraz. Podle blokového schématu jsem věděl, co se kde v televizi odehrává od antény až po reproduktor a obrazovku. A pak se nám takto na Vánoce doma televize porouchala. No problém, přeci vím, jak to funguje. Když jsem sundal kryt, byl jsem, jak se říká, nahraný. Teorie byla dobrá věc, ale prakticky jsem se nedokázal zorientovat, kde najít to problematické místo. Chyběla mi praxe, zažití toho, co jsem se naučil. A stejné je to nejen v jiných oborech, ale i v Ježíšově následování. Je důležité nejen učit se o tom, kdo Ježíš byl, ale stát se i jeho svědkem, mluvit o tom, že jeho slovo se stává tělem i v našich životech.

Je přirozené, že se přicházíme o velikou radost z Ježíšova narození podělit s lidmi, kteří přicházejí sem do kostela. Právě v kostele cítíme, že Bůh je nám blízko, zde nám přijde celkem přirozené, že zní jeho slovo. Od toho je kousek k přesvědčení, že také zde se odehrává naše učednictví. Ale právě takhle tomu není. Být svědkem Ježíšovým, to znamená být jeho učedníkem i mimo tyto prostory, být jeho učedníkem tam, kde se odehrává náš všední život. Myslím, že náš svět nepotřebuje slyšet nové životní filosofie. Nepotřebuje být zahrnut slovy, která bolí, zraňují, která v rámci naší představy spravedlnosti přestávají respektovat city těch druhých. Zvěstování evangelia není volební kampaň, která potřebuje nad někým vítězit a proto si neláme hlavu s tím, že mnohým ubližuje, nemá problém si hrát se slovy, měnit jejich platnost. Zvěstování evangelia je nesení slova, které má budovat a povzbuzovat. A to lze nejlépe, když sami tímto slovem žijeme, když se jím necháváme proměňovat, každý den inspirovat. Myslím, že právě takové světlo naše společnost potřebuje. Potřebuje naše svědectví života, který neprobíhá na úkor druhých, ale pro druhé, který nepotřebuje lhát a klamat, ponižovat a urážet, aby se sám cítil dobrý. Potřebuje svědectví, že spolehnutí se na Boha, respekt k jeho řádu, to není ani utopie, ani projev zaostalosti, ale jediná cesta, která láme spoustu pout, kterými je lidský život svázán. Vždyť Boží blízkost, která pozvedá lidský život z prachu, není jen legenda, nad kterou se můžeme rok co rok rozplývat ve vyzdobeném kostele, ale skutečnost, kterou můžeme každý den zakoušet mezi ruinami, které se pod vládou člověka z tohoto krásného světa stávají.

Pane Ježíši, moc tvého slova nedokáže umlčet žádná temná moc. Děkujeme, že tvé slovo nás může provázet každým dnem a proto se nemusíme bát noci ani těch, kdo zhasínají každou svíci naděje na pokojný život.

Amen.